

B I L A G B

***Oversigt over tilsætningsstoffer, der indeholder cellulose
og/eller sukkerarter.***

Oversigt over tilsætningsstoffer, der indeholder cellulose og/eller sukkerarter. Acetaldehydkilder ved tobaksrygning.

Cas. No.	Tilsætningsstof	Kategori
977090-73-5	Apple juice conc.	1,6
8028-89-5	Caramel	1,6
698-10-2	Caramel furanone	1,6
9000-40-2	Carob bean extract	1,2,3,6
9004-34-6	Cellulose fiber	3
8002-31-1	Chocolate	1,3
8002-31-1	Chocolate 54/56	1,3
84649-99-0	Cocoa extract	1,3
8002-31-1	Cocoa powder	1,3
8002-31-1	Cocoa powder 10/12	1,3
8002-31-1	Cocoa powder 20/22	1,3
8002-31-1	Cocoa powder 22/24	1,3
8002-31-1	Cocoa sheel extract & shells	1,3
93348-12-0	Coffee Bean Extract	1,6
8029-43-4	Corn syrup, high fructose	1,3
4940-11-8	Ethyl maltol	1,6
90082-21-6	Fig extract	1,6
977010-51-7	Fig juice concentrate	1,6
68425-17-2	Glucose syrup	1,6
97676-23-8	Licorice extract	3
68916-91-6	Licorice extract powder	3
8002-48-0	Malt extract	1,3,6
118-71-8	Maltol	1,3,6
8029-81-0	Maple sugar	1,3,6
8052-35-5	Molasses	1,3,6
90082-87-4	Plum extract	1,3
977010-51-7	Prune extract	1,3
977010-51-7	Prune juice	1,3
977010-51-7	Prune juice Concentrated	1,3
977010-51-7	Raisin juice	1,3,6
94450-09-8	Rum	1,2,6
90604-31-1	Rum, white	1,2,6
8016-79-3	Succrose	3
8013-17-0	Succrose syrup	3
8013-17-0	Sugar (Inverted)	3
57-50-7	Sugar cane yellow	3
50-99-7	Sugar syrup	3
57-50-1	Sugar, brown	3
8030-68-0	Wine, Sherry (Spanish wine)	1,2,6
97676-25-0	Yerba Mate	1,3,6

B I L A G A

***Regneark med kategoriseringsdata for stoffer
(kun i elektronisk udgave)***

6	108	gram tobak per cigar	0,8
ikke nævnt	35	antal per dag	20
1	198	vægt af person	50
2	77		
3	82		

Kategori	side i rap	CAS-nummer	Tilsætningsstof	effekt-koncentration	Target	Pyrolysedata	dagligt specifikt indtag (mg per kg kropsvægt per dag)
1,3,6	ikke nævnt	100-06-1	Acetanisole		irritation luftveje?	1	0,000312
1,3	63	64-19-7	Acetic Acid		irritation luftveje	0,96	0,00115744
1,6	ikke nævnt	513-86-0	Acetoin			1	0,0048
2	152	98-86-2	Acetophenone			0,998	0,0019712
1,6	ikke nævnt	22047-25-2	-2-Acetylpyrazine			1	0,0007952
1,6	222	8006-77-7	Allspice oil		lyssensitivitet	1	0,00005632
3	77	123-68-2	Allyl Caproate			1	0,00011328
1,6	256	6790-58-5	Ambrox DL		Lever	1	0,000032
2	78	638-49-3	Amyl formate			0,6	0,00000416
1,2,3	161	105-13-5	Anisyl alcohol		R22	0,86	0,00004992
1,6	ikke nævnt	977090-73-5	Apple juice conc.				0,0083952
		100-52-7	Benzaldehyde				
1,3	130				irritation luftveje, mulig carc	0,949	0,0011888
1,2	57	65-85-0	Benzoic acid			0,97	0,000064
1,6	254	9000-05-9	Benzoin gum, Sumatra			1	0,000032
1,6	254	9000-05-9	Benzoin resinoid			1	0,01230784
1,6	254	84929-79-3	Benzoin resinoid, Sumatra			1	0,0004896
1,2	151	119-61-9	Benzophenone			0,997	0,000312
		100-51-6	Benzyl alcohol				
1,3	162				irritation luftveje, membranaktiv	1	0,04763424
2	79	120-51-4	Benzyl benzoate				0,002464
1,2	80	103-37-7	Benzyl butarate				0,0006368
1,2	80	103-41-3	Benzyl cinnamate				0,000096
1,6	233	8015-77-8	Bois de rose oil			1	0,000096

68650-46-4	Buchu leaf oil	indeholder limonen, der er svagt sensibiliserende, øger hudens permeabilitet	1	0,000384
1,6	234		1	0,00019776
3	81 123-86-4	Butyl acetate	0,997	0,00113152
1,2,6	82 109-21-7	Butyl butyrate	0,98	0,0011536
1	64 107-92-6	Butyric acid	1	0,00007392
1,6 ikke nævnt	8008-98-8	Cajeput oil		0,00500128
1,6	240 8028-89-5	Caramel		0,00048
1,6 ikke nævnt	698-10-2	Caramel furanone		
	8000-42-8	Caraway seed oil		
1,6	232	indeholder limonen, der er svagt sensibiliserende, øger hudens permeabilitet	1	0,000624
	8000-66-6	Cardamom oil		
1,3	231	indeholder irriterende og sundhedskadelige olier	1	0,00054048
	9000-40-2	Carob bean extract		
1,2,3,6	226	pyrolysis products	1	0,04304
1,6	210 87-44-5	acetaldehyde and benzene	1	0,0083952
1,2	214 1139-30-6	beta Caryophyllene	1	0,00083968
	84961-46-6	Caryphellene oxide		
		Cassia bark extract		
1,3,6	260	indeholder bla. Linalool, der er svagt sensibiliserende, øger hudens permeabilitet	1	0,00000288
1,2,6	257 8023-83-4	Castoreum extract		0,00115104

1,2,6	259	8016-21-5	Cognac oil green	1	0,00024608	blanding af
		8008-52-4	Coriander oil			sensibiliserende
1,6	232			1	0,00086144	stoffer
1,3 ikke nævnt		8029-43-4	Corn syrup, high fructose			pyrolyseprodukter
1,6	133	103-95-7	Cyclamenaldehyde	0,777	0,0522144	giftige, mulig carc
6	158	23696-85-7	beta Damasconone	0,942	0,0011536	hudirritation
6		23726-92-3	beta Damascone		0,0011536	
1,6 ikke nævnt		03-03-8016	Davana oil		0,0011536	
1,2	117	705-86-2	delta Decalactone	0,975	0,00053952	
1,2	118	706-14-9	gamma Decalactone	0,982	0,00083968	
1	68	334-48-5	Decanoic acid	0,84	0,00024608	
1,6 ikke nævnt		431-03-8	Diacetyl	1	0,00499776	
1,2	207	150-78-7	p-Demethoxy benzene	0,998	0,00115104	
1,6	205	91-10-1	-2,6 Dimethoxy phenol	0,849	0,00115104	
6	157	13494-06-9	-3,4 Dimethyl-1,2-cyclopentadione			
3	215	123-32-0	-2,5 Dimethylpyrazine	0,786	0,000048	reproduktion,
3	217	108-50-9	-2,6 Dimethylpyrazine	1	0,000064	kromosomændringer
1,2	118	713-95-1	delta Dodecalactone	1	0,00005632	reproduktion,
2	82	141-78-6	Ethyl acetate	0,879	0,000096	kromosomændringer
1,2	170	64-17-5	Ethyl alcohol	1	0,00113152	
1,2	98	93-89-0	Ethyl benzoate	0,99	4,37075456	
2	85	105-54-4	Ethyl butyrate	1	0,00019776	
2	84	103-36-6	Ethyl cinnamate	1	0,00083968	
1,2	97	110-38-3	Ethyl decanoate	1	0,0004896	
1,3	171	2785-89-9	-4 Ethyl guaiacol	0,98	0,0000416	
2,6	86	106-30-9	Ethyl heptanoate	0,975	0,00024608	irritation luftveje
2	87	123-66-0	Ethyl hexanoate	0,996	0,00054592	
		556-24-1	Ethyl isovalerate	1	0,000416	
1,6 ikke nævnt						Cas no er til
1,2	96	106-33-2	Ethyl laurate	1	0,0083952	Methyl isovalerat
					0,0000464	

4940-11-8	Ethyl maltol	sikkert som sukkerstoffer	
1,6 ikke nævnt			0,0048
1,2	Ethyl myristate		0,00000416
1,2	Ethyl octanoate		0,00024928
1,3	Ethyl phenylacetate	kromosomskader	0,0048
1,3	Ethyl vanillin	skader indre organer	0,00331168
2	Ethyl-2-methylbutyrate		0,00006528
	-2 Ethyl-3(5 or 6)- dimethylpyrazine		
1,6	220		0,00054592
1,6	217 15707-23-0		0,00083968
1,6 ikke nævnt	-2 Ethyl-3-methylpyrazine		0,00007392
1,2,6	8000-48-4 Eucalyptus oil		0,000864
1,6	226 84625-40-1 Fenugreek extract		0,73613472
1,6	227 90082-21-6 Fig extract		0,47665664
1,6	227 977010-51-7 Fig juice concentrate		0,00115104
1	66 64-18-6 Formic acid		
1,3	172 Geraniol	allergent, irriterende luftveje	0,856
	8000-46-2 Geranium rose oil	indeholder alpha pinen, linanool, citronellol, geraniol	0,00027776
1,6	233 Geranyl acetate		0,00024928
2	88 105-87-3 Geranyl butyrate		0,00024864
1,2	89 106-29-6 Geranyl formate		0,000096
1,2	89 105-86-2 Ginger oil		0,000064
1,6	233 8007-08-7 Glucose syrup	indeholder linanool pyrolyseprodukter	0,00024608
1,6 ikke nævnt	68425-17-2	giftige, mulig carc carcinogent,	
3	56-81-5 Glycerine 87 %	irriterende luftveje carcinogent,	0,04197664
3	173 Glycerol	irriterende luftveje carcinogent,	0,0000064
3	173 Guaiac wood oil	irriterende luftveje	14,53104608
1,6	231 8016-23-7 Guaiacol		0,00005632
1,3	204 Heliotropin	irritation luftveje, membranskader	0,00246144
1,6 ikke nævnt	120-57-0		0,0056576
1,2	119 105-21-5 gamma Heptalactone		0,992

1	68 111-14-8	Heptanoic acid	0,989	0,00056352
1,2	120 823-22-3	delta Hexalactone	0,995	0,000096
1,2	121 695-06-7	gamma Hexalactone	0,996	0,00246144
	66-25-1	Hexanal		
1,3	135		0,66	0,000096
1	69 142-62-1	Hexanoic acid	0,896	0,0048
2	90 3681-71-8	Cis-3 Hexen-1-yl-acetate	0,799	0,000096
1,6	70 4219-24-3	-3 Hexenoic acid	0,997	0,000032
1,2	176 928-96-1	Cis-3 Hexenol	0,95	0,000096
3	90 142-92-7	Hexyl acetate	0,973	0,000096
	3658-77-3			
1,2	156	-4 Hydroxy-2,5-dimethyl-3(2H)-furanone	1	0,00083968
2	153 5471-51-2	p-Hydroxyphenylbutanone	0,968	0,00019776
1,6 ikke nævnt	8023-95-8	Immortelle extract	1	0,00115104
1,2	155 127-41-3	alpha Ionone	0,918	0,00019776
1,2	156 14901-07-6	beta Ionone	0,954	0,00115104
6	157 79-69-6	alpha Irone	0,628	0,000096
2	91 123-92-2	Isoamyl acetate	1	0,00019776
	123-51-3	Isoamyl alcohol		
3	177		1	0,00000416
1,6	208 106-27-4	Isoamyl butyrate	0,996	0,000032
1,6 ikke nævnt	7779-65-9	Isoamyl cinnamate		0,000032
1,6 ikke nævnt	2198-61-0	Isoamyl hexanoate		0,000096
1,6 ikke nævnt	659-70-1	Isoamyl isovalerate		0,00037376
1,6 ikke nævnt	102-19-2	Isoamyl phenylacetate		0,00330656
2,3	179 78-83-1	Isobutyl alcohol	1	0,00005632
1,2	91 122-67-8	Isobutyl cinnamate	0,969	0,00036864
1,2	92 102-13-6	Isobutyl phenylacetate	1	0,00083968
	78-84-2	Isobutylaldehyd		
1,3	136		0,956	0,000064
1,2	58 79-31-2	Isobutyric acid	0,605	0,0048
1,2	56 503-74-2	Isovaleric acid	0,9	0,00105312
1,2,6	255 8016-26-0	Labdanum absolute	1	0,00024608
1,2,6	255 8016-26-0	Labdanum oil	1	0,00024608

cytotoks, irritation
luftveje

irritation luftveje

irritation luftveje,
mulig carc

irritation luftveje

irritation luftveje,
nedsat respiration,
mutagen

97676-23-8	Licorice extract			Indeholder sukkerstoffer, cellulose, der danner irriterende og potentielt carc. Stoffer. Forøger mængden af formaldehyd i røgen		
3	260	68916-91-6	Licorice extract powder	Indeholder sukkerstoffer, cellulose, der danner irriterende og potentielt carc. Stoffer. Forøger mængden af formaldehyd i røgen membranskader, irriterende, precursor for carc compounds	1,26700768	
3	260	78-70-6	Linalool		1,356768	
3	181				0,979	
1,2	101	126-64-7	Linalyl benzoate		0,52	0,000096
1,2	100	78-35-3	Linalyl isobutyrate		0,807	0,0004896
1,6	227	8007-12-3	Mace extract		1	0,000064
1,6	227	8007-12-3	Mace oil		1	0,000064
1,3,6	ikke nævnt	8002-48-0	Malt extract			
		118-71-8	Maltol			0,05719872
1,3,6	ikke nævnt	8029-81-0	Maple sugar			0,00286912
1,3,6	ikke nævnt	89-78-1	Menthol			7,9193456
2,4	183			pyrolyseprodukter giftige, mulig carc pyrolyseprodukter giftige, mulig carc pyrolyseprodukter giftige, mulig carc øget gennemtrængelighed af slimhinder hæmmer metabolisme af nikotin		3,3376

	16409-48-4	Menthyl isovalerate	Cas no findes ikke		0,949	0,000096
1,6	101					
1,6	2847-30-5	2,5 Methoxy-3-methylpyrazine		1		0,00056352
1,6	206	-2 Methoxy-4-vinylphenol		0,988		0,00019776
1,3	137	p-Methoxybenzaldehyde	lever	0,993		0,0002816
6	157	Methyl 2-pyrrolyl ketone		0,993		0,0000064
1	103-26-4	Methyl 3-phenylpropenoate				
1,2	92	Methyl benzoate		1		0,00115104
1,2	96-17-3	-2 Methyl butyraldehyde		1		0,00115104
1,3	138		cytotoks, irritation luftveje	0,633		0,0004896
1,3	139	-3 Methyl butyraldehyde	membranskader	0,757		0,00083968
1,2	102	Methyl para anisate		0,993		0,00019776
1,2	103	Methyl phenylacetate		0,984		0,00115104
1,3	94	Methyl salicylate		1		0,00024608
1,6	80-59-1	tr.-2 Methyl-2-butenic acid				
1,2	70			0,998		0,000096
1,2	155	-4 Methylacetophenone		0,956		0,00113152
1,6 ikke nævnt	104-93-8	p- Methylanisole				0,0000064
1,6	71	-2 Methylbutyric acid		0,896		0,00083968
6	158	Methylcyclopentenolone		0,853		0,0115104
1,6	71	-2 Methylhexanoic acid		1		0,00005632
1,2	99	p- Methylphenyl acetate		0,984		0,0000624
	109-08-0	-2 Methylpyrazine	reproduktion, kromosomændringer			
1,3	218			1		0,000352
1,6	220	-5 Mithylquinoxaline		1		0,00115104
	8052-35-5	Molasses				
1,3,6 ikke nævnt						
1,6 ikke nævnt	106-25-2	Nerol				0,19065376
1,2	122	gamma Nonalactone				0,00024608
1,6	227	Nutmeg oil		0,997		0,00115104
1,2	123	delta Octalactone		1		0,00024608
1,2	124	gamma Octalactone		0,987		0,000096
1,6	186	-1 Octen-3-ol		0,996		0,00113152
1,2,3	187	Octyl alcohol	irriterende luftveje	1		0,000032
				0,957		0,000032

1,6	255	8016-36-2	Olibanum oil extract	1	0,000032	Indeholder limonen, og linanool, der er svagt sensibiliserende, øger hudens permeabilitet
		68606-94-0	Orange oil distilled			
1,3	232	8008-57-9	Orange oil distilled	1	0,00007392	Indeholder limonen, og linanool, der er svagt sensibiliserende, øger hudens permeabilitet
1,3	232	8028-48-6	Orange oil, sweet cold pressed	1	0,000096	Indeholder limonen, og linanool, der er svagt sensibiliserende, øger hudens permeabilitet
1,3	232					
1,6	261	8002-73-1	Orris root extract	1	0,00024608	
1,6	261	8002-73-1	Orris root oil	1	0,04086464	
1,6	233	8014-19-5	Palmarosa oil	1	0,00019776	
1,2	125	106-02-5	Omega Pentadecalactone	0,996	0,00024608	
1,2	154	107-87-9	-2 Pentanone	1	0,0000064	
1,6	ikke nævnt	8006-82-4	Pepper oil black	1	0,000032	
1,6	223	8006-90-4	Peppermint absolute	1	0,00024608	
1,2	99	103-45-7	Phenethyl acetate		0,33169344	
1,2,3	188	60-12-8	Phenethyl alcohol	0,987	0,00024608	
1,2	94	103-53-7	Phenethyl cinnamate	0,967	0,00061344	
1,2	95	103-48-0	Phenethyl isobutyrate	0,975	0,000312	
1,2,3	141	122-78-1	Phenyl acetaldehyde	0,977	0,000096	
		122-97-4	-3 Phenyl-1-propanol	0,84	0,00024608	
3	189			0,9	0,000096	hudirritation, pyrolyse produkter mulig carc.
1,2	60	103-82-2	Phenylacetic acid	0,516	0,00545952	

3	80-56-8 210	alpha Pinene	irritation luftveje, CNS	1	0,000096
1,3	90082-87-4 225	Plum extract	irritation luftveje, pyrolyse produkter mulig carc.	1	0,04896 0,0083952 0,000096 0,00019776
1,6 ikke nævnt	590-00-1	Potassium sorbate	irritation luftveje	0,976	
1	61 79-09-4	Propionic acid	irritation luftveje, cilieforandring	1	5,301408
3	95 109-60-4	n-Propyl acetate	irritation luftveje, pyrolyse produkter mulig carc.	1	0,011744
3	57-55-6 190	Propylene glycol	pyrolyse produkter irritation luftveje, mulig carc.	1	0,19093632
1,3	977010-51-7 225	Prune extract	irritation luftveje, pyrolyse produkter mulig carc.	1	0,0000288 0,0115104
1,3	977010-51-7 225	Prune juice	carc related to sugar cont	1	0,02461536 0,0002 0,00019776 0,00024608 0,000064 2,88855456 0,000064
1,3	977010-51-7 225	Prune juice Concentrated	cellemembran, lever, hudirritation	0,974	0,00113152 0,0004896 0,002784
1,3	225	Pyruvic acid	pyrolyseprodukter giftige, mulig carc	1	0,167584
6	62 127-17-3 977010-51-7	Raisin juice			
1,3,6	227	Rhodinol			
1,6 ikke nævnt	141-25-3	Rose absolute, Red			
1,6 ikke nævnt	8007-01-0	Rose oil, bulg. True otto			
1,6 ikke nævnt	8007-01-0	Rose oxide			
1,6	208 16409-43-1	Rum			
1,2,6	259 94450-09-8	Rum, white			
1,2,6	259 90604-31-1 90-02-8	Salicylaldehyde			
1,3	142	Sandalwood oil			
1,6	260 8006-87-9	Sodium citrate			
1,6 ikke nævnt	68-04-2	Sorbitol			
3	50-70-4 192	Sorbitol			

8008-79-5	Spearmint oil			indeholder, limonen, linalool, og andre irriterende stoffer	1	0,00019776
1,6	235				1	0,000032
1,6 ikke nævnt	Styrax extract					
8016-79-3	Succrose			pyrolyseprodukter	0,005	1,98782976
3	194,247			giftige, mulig carc		
8013-17-0	Succrose syrup			pyrolyseprodukter	1	0,24346528
3	244			giftige, mulig carc		
8013-17-0	Sugar (inverted)			pyrolyseprodukter	1	4,496672
3	244			giftige, mulig carc		
57-50-7	Sugar cane yellow			pyrolyseprodukter	1	8,70222288
3	243			giftige, mulig carc		
50-99-7	Sugar syrup			pyrolyseprodukter	1	0,04086144
3	243			giftige, mulig carc		
57-50-1	Sugar, brown			pyrolyseprodukter	1	4,299488
3	243			giftige, mulig carc	1	0,000416
223	Tea extract			irritation luftveje,		
84650-60-2	alpha Terpineol			pyrolyseprodukter	0,817	0,000096
98-55-5				giftige	0,7	0,00037024
3	195			CNS, blod lever	1	0,000064
1,2,3	Terpinyl acetate			indeholder		
96	80-26-2			alphapinen, limonen, linalool	1	0,00024608
1,2,6	219	1124-11-4	2,356 Tetramethyl pyrazine		1	0,00083968
		8007-46-3	Thyme oil white		1	0,00083968
				mitochondrier, cellefunktioner	0,9	0,0000624
1,6	235			CAS findes ikke	0,962	0,0000624
1,6	254	9000-64-0	Tolubalsam extract	irritation luftveje	1	0
1,6	254	9000-64-0	Tolu balsam gum		0,992	0,0083952
1,2	143	104-87-0	p- Tolualdehydes		1	0,068992
		77-93-0	Triethyl citrate		1	0,0115104
1,2,3	103					0,01230784
3	219	14867-55-1	38413 trimethylpyrazine			
3	219	14656-26-9	2,3,5-trimethylpyrazin			
1,2	125	104-67-6	gamma Undecalactone			
1,6	232	92927-02-1	Valerian root extract			
1,6	226	8024-06-4	Vanilla extract			
1,6 ikke nævnt	8023-78-7		Vanilla oleoresin			

3	144	121-33-5	Vanillin		0,996	0,0140528
1,2	146	120-14-9	Veratraldehyde		0,996	0,00024608
1,6	ikke nævnt	06-08-8024	Violet leaves absolute			0,000032
1,2,6	259	91082-91-6	Wine		1	0,04896224
		8030-68-0	Wine, Sherry (Spanish wine)			
1,2,6	259				1	0,00281696
1,3,6	224	97676-25-0	Yerba Mate		1	0,2186976
		8006-81-3	Ylang Ylang oil			
1,6	234			indeholder alphapinen	1	0,00019776

Det er forudsat at
der ryges 20
cigaretter af
0,8gram

dagligt indtag ONE Funktion(er)

ved rygning i mg

0,015600	0,00009750 Flavour
0,057872	0,00036170 Flavour
0,240000	0,00150000 Flavour
0,098560	0,00061600 Flavour
0,039760	0,00024850 Flavour
0,002816	0,00001760 Flavour
0,005664	0,00003540 Flavour
0,001600	0,00001000 Flavour
0,000208	0,00000130 Flavour
0,002496	0,00001560 Flavour
0,419760	0,00262350 Flavour
0,059440	0,00037150 Flavour
0,003200	0,00002000 Preservative
0,001600	0,00001000 Flavour
0,615392	0,00384620 Flavour
0,024480	0,00015300 Flavour
0,015600	0,00009750 Flavour
2,381712	0,01488570 Flavour
0,123200	0,00077000 Flavour
0,031840	0,00019900 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour

0,00012000 Flavour

0,019200
0,009888
0,056576
0,057680
0,003696
0,250064
0,024000

0,00006180 Flavour
0,00035360 Flavour
0,00036050 Flavour
0,00002310 Flavour
0,00156290 Flavour
0,00015000 Flavour
0,00019500 Flavour

0,031200

0,00016890 Flavour

0,027024

0,01345000 Flavour

2,152000
0,419760
0,041984

0,00262350 Flavour
0,00026240 Flavour
0,00000090 Flavour

0,000144
0,057552

0,00035970 Flavour

1,14401000 Flavour

183

0,000320	0,00000200 Flavour
10,934880	0,06834300 Flavour
34,826240	0,21766400 Flavour
41,602496	0,26001560 Flavour
0,003200	0,00002000 Flavour
0,123072	0,00076920 Flavour
	0,00007690 Flavour

0,012304

0,00000200 Flavour

0,000320
0,004016
0,476656
0,004800

0,00002510 Flavour
0,00297910 Flavour
0,00003000 Flavour
0,00007790 Flavour

0,012464
0,012304
70,075200
52,208432
10,209936
3,358144
10,209936

0,00007690 Flavour
0,43797000 Flavour
0,32630270 Flavour
0,06381210 Flavour
0,02098840 Flavour
0,06381210 Flavour
0,01744000 Flavour

2,790400
0,494000

0,00308750 Flavour

0,012304	0,00007690 Flavour
	0,00026920 Flavour
0,043072	0,01631700 Flavour
2,610720	0,00009750 Flavour
0,015600	0,00036050 Flavour
0,057680	0,00036050 Flavour
0,057680	0,00036050 Flavour
0,057680	0,00016860 Flavour
0,026976	0,00026240 Flavour
0,041984	0,00007690 Flavour
0,012304	0,00156180 Flavour
0,249888	0,00035970 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
0,057552	0,00015000 Flavour
0,024000	0,00002000 Flavour
0,003200	0,00001760 Flavour
0,002816	0,00003000 Flavour
0,004800	0,00035360 Flavour
0,056576	1,36586080 Solvent
218,537728	0,00006180 Flavour
0,009888	0,00026240 Flavour
0,041984	0,00015300 Flavour
0,024480	0,00001300 Flavour
0,002080	0,00007690 Flavour
0,012304	0,00017060 Flavour
0,027296	0,00013000 Flavour
0,020800	0,00262350 Flavour
0,419760	0,00001450 Flavour
0,002320	

0,240000	0,00150000 Flavour
0,000208	0,00000130 Flavour
0,012464	0,00007790 Flavour
0,240000	0,00150000 Flavour
0,165584	0,00103490 Flavour
0,003264	0,00002040 Flavour
0,027296	0,00017060 Flavour
0,041984	0,00026240 Flavour
0,003696	0,00002310 Flavour
0,043200	0,00027000 Flavour
36,806736	0,23004210 Flavour
23,832832	0,14895520 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
0,013888	0,00008680 Flavour
	0,00007790 Flavour
0,012464	0,00007770 Flavour
0,012432	0,00003000 Flavour
0,004800	0,00002000 Flavour
0,003200	0,00007690 Flavour
0,012304	0,01311770 Flavour
2,098832	0,00000200 Humectant
0,000320	4,54095 Humectant
726,552304	0,00001760 Flavour
0,002816	0,00076920 Flavour
0,123072	0,00176800 Flavour
0,282880	0,00035360 Flavour
0,056576	

0,028176	0,00017610 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,123072	0,00076920 Flavour
	0,00003000 Flavour
0,004800	
0,240000	0,00150000 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,001600	0,00001000 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
	0,00026240 Flavour
0,041984	
0,009888	0,00006180 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
0,009888	0,00006180 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,009888	0,00006180 Flavour
	0,00000130 Flavour
0,000208	
0,001600	0,00001000 Flavour
0,001600	0,00001000 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,018688	0,00011680 Flavour
0,165328	0,00103330 Flavour
0,002816	0,00001760 Flavour
0,018432	0,00011520 Flavour
0,041984	0,00026240 Flavour
	0,00002000 Flavour
0,003200	
0,240000	0,00150000 Flavour
0,052656	0,00032910 Flavour
0,012304	0,00007690 Flavour
0,012304	0,00007690 Flavour

0,39593990 Flavour

63,350384

0,42399000 Flavour

67,838400

0,00003000 Flavour

0,004800

0,004800

0,024480

0,003200

0,003200

2,859936

0,143456

395,967280

0,00003000 Flavour

0,00015300 Flavour

0,00002000 Flavour

0,00002000 Flavour

0,01787460 Flavour

0,00089660 Flavour

2,47479550 Flavour

1,04300000 Flavour

166,880000

0,004800	0,00003000 Flavour
0,028176	0,00017610 Flavour
0,009888	0,00006180 Flavour
0,014080	0,00008800 Flavour
0,000320	0,00000200 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
0,024480	0,00015300 Flavour
0,041984	0,00026240 Flavour
0,009888	0,00006180 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
0,012304	0,00007690 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,056576	0,00035360 Flavour
0,000320	0,00000200 Flavour
0,041984	0,00026240 Flavour
0,575520	0,00359700 Flavour
0,002816	0,00001760 Flavour
0,003120	0,00001950 Flavour
0,017600	0,00011000 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
9,532688	0,05957930 Flavour
0,012304	0,00007690 Flavour
0,057552	0,00035970 Flavour
0,012304	0,00007690 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,056576	0,00035360 Flavour
0,001600	0,00001000 Flavour
0,001600	0,00001000 Flavour

0,001600	0,00001000 Flavour
	0,00002310 Flavour
0,003696	0,00003000 Flavour
0,004800	0,00007690 Flavour
0,012304	0,01277020 Flavour
2,043232	0,00006180 Flavour
0,009888	0,00007690 Flavour
0,012304	0,00002000 Flavour
0,000320	0,00001000 Flavour
0,001600	0,00007690 Flavour
0,012304	0,10365420 Flavour
16,584672	0,00007690 Flavour
0,012304	0,00019170 Flavour
0,030672	0,00009750 Flavour
0,015600	0,00003000 Flavour
0,004800	0,00007690 Flavour
0,012304	0,00003000 Flavour
0,004800	0,00170610 Flavour
0,272976	

0,0003000 Flavour	0,004800
0,0153000 Flavour	
0,00262350 Preservative	2,448000
0,0003000 Flavour	0,419760
0,00006180 Flavour	0,004800
1,65669000 Humectant	0,009888
0,00367000 Flavour	265,070400
0,05966760 Flavour	0,587200
0,0000090 Flavour	9,546816
0,00359700 Flavour	0,000144
0,00769230 Flavour	0,575520
0,00006250 Flavour	1,230768
0,00006180 Flavour	0,010000
0,00007690 Flavour	0,009888
0,00002000 Flavour	0,012304
0,90267330 Flavour	0,003200
0,00002000 Flavour	144,427728
0,00035360 Flavour	0,003200
0,00015300 Flavour	0,056576
0,00087000 Burn additive	0,024480
0,05237000 Humectant	0,139200
	8,379200

0,009888	0,00006180 Flavour
0,001600	0,00001000 Flavour
99,391488	0,62119680 Flavour
12,173264	0,07608290 Flavour
224,833600	1,40521000 Flavour
435,111440	2,71944650 Flavour
2,043072	0,01276920 Flavour
214,974400	1,34359000 Flavour
0,020800	0,00013000 Flavour
0,004800	0,00003000 Flavour
0,018512	0,00011570 Flavour
0,003200	0,00002000 Flavour
0,012304	0,00007690 Flavour
0,041984	0,00026240 Flavour
0,041984	0,00026240 Flavour
0,003120	0,00001950 Flavour
0,003120	0,00001950 Flavour
0,024000	0,00015000 Flavour
0,419760	0,00262350 Flavour
3,449600	0,02156000 Flavour
0,575520	0,00359700 Flavour
0,615392	0,00384620 Flavour

0,702640
0,012304
0,001600
2,448112
0,140848
10,934880
0,009888

0,00439150 Flavour
0,00007690 Flavour
0,00001000 Flavour
0,01530070 Flavour
0,00088030 Flavour
0,06834300 Flavour
0,00006180 Flavour

Dato: 8. september 2008

J.nr.: 26-0068 HS/BIE/MAC

Sendes pr. e-mail hnm@sum.dk

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Att.: Seniorrådgiver Hanne Makholm

Slotsholmsgade 10-12

1216 København K.

Tobaksproducenternes finansiering af uafhængig forskning i tilsætningsstoffer

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har på møde den 24. juni 2008 anmodet om min vurdering af, om der er noget til hinder for, at det pålægges tobaksproducenterne at finansiere uafhængig forskning i tilsætningsstoffer til tobaksvarer.

Hertil bemærker jeg følgende:

1. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

Ministeriet har oplyst, at ønsket om en redegørelse udspringer af, at der i forbindelse med behandlingen af lovforslag L 139 i Folketinget blev rejst ønske om, at tobaksproducenterne finansierer uafhængig forskning i tilsætningsstoffer til tobaksvarer.

Der foreligger endnu ikke præcise tanker for en model for, hvorledes finansieringen påtænkes organiseret.

Efter aftale med ministeriet indeholder min vurdering derfor alene nogle overordnede betragtninger i relation til grundlovens § 73 vedrørende ekspropriation og EU-rettens regler om den fri bevægelighed for varer. Der må sidenhen foretages en konkret vurdering af den model, der i de videre overvejelser nås frem til.

Om sagens baggrund er der i øvrigt oplyst følgende i ministerens brev af 19. maj 2008 til Karl Bornhøft (SF) og Lone Dybkjær (RV):

Kræftens Bekæmpelse har på baggrund af et litteraturstudie udarbejdet en rapport fra oktober 2007. Andre medlemsstater har også vist interesse, dels for rapporten, dels for at indsamle data om tilsætningsstoffer i tobaksvarer. Kommissionen har givet tilsagn om at arbejde videre med sagen.

Kommissionen har den 30. januar 2007 udsendt grønbogen "*Mød et Europa uden tobaksrøg: Politiske valgmuligheder på EU-plan*" (KOM(2007)27 endelig), der navnlig drejer sig om mulighederne for at indføre rygeforbud i medlemsstaterne.

Europa-Parlamentet har i beslutning af 24. oktober 2007 om grønbogen med stort flertal vedtaget følgende:

"12. opfordrer Kommissionen til senest i 2008 - hvis det er muligt - at fremsætte et forslag til ændring af direktiv 2001/37/EF om tobaksvarer², som mindst skal indeholde følgende elementer:

- *et øjeblikkeligt forbud mod alle afhængighedsfremmende tilsætningsstoffer*
- *et øjeblikkeligt forbud mod samtlige ifølge de foreliggende toksikologiske data kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske tilsætningsstoffer, der enten er toksiske i sig selv eller ved pyrolyse (forbrænding ved mellem 600 og 950° celsius)*
- *indførelse af et detaljeret registrerings-, evaluerings og godkendelsessystem for tilsætningsstoffer til tobak og fuldstændig mærkning af alle tilsætningsstoffer til tobak på pakken*
- *et automatisk forbud mod alle tilsætningsstoffer, som producenterne eller importørerne af tobaksvarer ikke kan fremlægge fuldstændige oplysninger*

² *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/37/EF af 5.6.2001 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer (EFT L 194 af 18.7.2001, s. 26).*

om senest i slutningen af 2008 (bl.a. navn og type samt en detaljeret liste over alle indeholdte stoffer, med angivelse af mængde og toksikologi)

- et krav om, at producenterne skal offentliggøre samtlige foreliggende toksikologiske oplysninger om tilsætningsstoffer og stoffer i tobaksrøg inklusive pyrolyseprodukterne (offentligt tilgængelige oplysninger og interne oplysninger)
- udarbejdelse af en liste over tilsætningsstoffer i tobaksvarer og stoffer i tobaksrøg samt orientering af forbrugerne om disse
- **indførelse af en finansieringsordning, hvor producenterne af tobaksvarer pålægges samtlige udgifter til opbygning og drift af evaluerings- og tilsynsstrukturer (f.eks. uafhængige laboratorier, personale, videnskabelige undersøgelser)**
- *anvendelse af produktansvarsbestemmelserne på producenter og indførelse af producentansvar til finansieringen af samtlige sundhedsmæssige udgifter, der er en konsekvens af tobaksrygning;"(min fremhævelse).*

Kommissionen har den 27. november 2007 udsendt "Anden rapport om gennemførelse af tobaksvaredirektivet" (KOM(2007)754 endelig). Af denne fremgår under punkt 6 vedrørende ingredienser, at Kommissionen har afsat € 558.502 til en administrativ aftale med Det Fælles Forskningscenter om, at centeret skal bistå Kommissionen og medlemsstaterne i arbejdet med tilsætningsstoffer i tobaksvarer.

Det Fælles Forskningscenter har nedsat en arbejdsgruppe med ansvar for at udvikle vejledende spørgsmål til dataanalyser af ingredienser i tobaksvarer og for at opstille en første prioriteret liste over tilsætningsstoffer, der skal underkastes grundigere analyser.

Det fremgår også af rapportens punkt 6, at arbejdet under tobaksvaredirektivet er nært forbundet med tiltagene under REACH-forordningen (forordning nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse samt begrænsninger for kemikalier), som omfatter de kemiske tilsætningsstoffer i tobaksvarer på linje med ethvert andet kemisk stof. Der skal derfor tages hensyn til de oplysninger om ingredienser i tobaksva-

rer, som formidles inden for rammerne af REACH-forordningen for at undgå overlapninger med det igangværende arbejde i henhold til tobaksvaredirektivet.

Kommissionen henviser herefter til Europa-Parlamentets beslutning af 24. oktober 2007 og de heri indeholdte anmodninger om ændringer af direktivet og angiver, at disse vil blive studeret indgående og i et positivt lys. Parlamentets anmodning om indførelse af en finansieringsordning, hvorefter producenterne af tobaksvarer pålægges samtlige udgifter til opbygning og drift af evaluerings- og tilsynsstrukturer, er dog ikke nævnt i rapporten.

For så vidt angår forskning er det i punkt 9 vedrørende tilpasningsforanstaltninger nævnt, at det kan være nyttigt at udvide Kommissionens lovgivningsbeføjelser til også at omfatte fastlæggelse af kriterierne for godkendelse af laboratorier m.v.

Under punkt 10 vedrørende en fælles ingrediensliste er det angivet, at Kommissionen vil overveje selv at medfinansiere forskning i toksiciteten, først og fremmest den afhængighedsskabende virkning, inden for rammerne af rammeprogrammet for forskning. Andre initiativer kan også komme på tale.

Endelig har Kommissionen den 16. juli 2008 udsendt en rapport om "The structure and rates of excise duty applied on cigarettes and other manufactured tobacco products" (KOM(2008)460 final), der navnlig går ud på at beskrive behovet for at forhøje beskattningen af cigaretter og tobaksprodukter.

Ministeriet har den 5. marts 2008 indgået aftale med DHI-Group med henblik på at få vurderet data og det faglige grundlag i Kræftens Bekæmpelses rapport til brug for en eventuelt kommende regulering.

Formålet er at få udarbejdet en liste over tilsætningsstoffer, som ved en risikovurdering har vist sig særligt problematiske. Bl.a. på baggrund heraf vil det blive vurderet, om der foreligger tilstrækkelig dokumentation til et forbud mod visse tilsætningsstoffer i tobaksvarer.

Om sagens baggrund i øvrigt henvises til min redegørelse af 28. februar 2006 om forbud mod brugen af tilsætningsstoffer i tobaksvarer.

2. RETSGRUNDLAGET

2.1 Grundlovens § 73

Grundlovens § 73 bestemmer følgende:

"§ 73. Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning. (...)"

I relation til regulering af erhvervsmæssig virksomhed giver bestemmelsen navnlig anledning til at overveje, hvilke rettigheder der er beskyttede, og under hvilke omstændigheder en regulering af beskyttede rettigheder indebærer et ekspropriativt indgreb. Ved denne vurdering indgår en række kriterier i en interesseafvejning.

Begrebet "ejendom" i grundlovens § 73's forstand må efter en formålsfortolkning forstås i vid betydning, således at begrebet ikke blot omfatter ejendomsretten til fast ejendom. Orla Friis Jensen har i Henrik Zahle (red.) "Danmarks Riges Grundlov med kommentarer", 2. udgave, 2006, side 466, formuleret det således, at *"man kan i det hele kort sige, at opfattelsen er den, at alle formuerettigheder (...) nyder grundlovsmæssig beskyttelse."*

For så vidt angår vurderingen af, om et indgreb i en beskyttet rettighed er omfattet af beskyttelsen i grundlovens § 73, kan der ikke fastlægges nogen *"fast og skarp grænse for, hvad der er ekspropriation, men at denne afgørelse må bero på et samlet skøn, hvori der påpeges visse momenter som relevante"*, jf. anførte værk, side 470.

Disse momenter er bl.a., om indgrebet er generelt eller konkret, retter sig mod én eller få virksomheder, indgrebets begrundelse (causa), og hvilken intensitet indgrebet har, herunder om indgrebet griber ind i ejerens aktuelle rådighed. Herudover kan det tillægges betydning, om lovgivningsmagten selv anser indgrebet for erstatningsfrit, jf. Højesterets dom trykt i UfR 2006, side 1539, hvor det fremgik af forarbejderne til naturfredningsloven, - som bl.a. indeholdt et generelt forbud mod ændring af tilstanden af moser - at formålet var at gennemføre en erstatningsfri regulering.

Ved vurderingen af spørgsmålet om ekspropriation i relation til tobaksproducenternes finansiering af uafhængig forskning, vil særligt kriteriet vedrørende intensitet være rele-

vant. I denne vurdering kan det indgå, om virksomhederne har mulighed for at overvælge de økonomiske byrder på forbrugerne.

Der kan herved henvises til Østre Landsrets dom trykt i UfR 1960, side 695, som vedrørte en mere end 300 år gammel pligt til at aflevere tryksager uden vederlag til bl.a. Universitetsbiblioteket. Landsretten udtalte, at under hensyn til den historiske udvikling på området samt til at *"pligtafleveringen påhviler samtlige forlæggere, og at den økonomiske byrde herved i et vist omfang vil kunne videreføres til det købende publikum"*, havde indgrebet ikke en sådan karakter, at det stred mod grundlovens § 73.

Der skal ganske meget til, før økonomiske byrder, som pålægges virksomheder, indebærer et ekspropriativt indgreb.

I forbindelse med vedtagelsen af den første elforsyningslov blev det overvejet, om forslaget til en prisbestemmelse var ekspropriativt. Bestemmelsen indebar, at ministeren *"i realiteten kan afgøre, om selskaberne skal give overskud eller underskud"*, jf. bilag til beretningen til lovforslaget, gengivet i Folketingstidende 1974-75, Tillæg B, spalte 1553ff. Det fremgår samme sted, at en maksimalprisbestemmelse kan være så urimelig, at den er ekspropriativ, men at dette kun kan *"gælde i meget grelle tilfælde"*. Forslaget til prisbestemmelse blev derfor ikke anset for ekspropriativt.

I Højesterets dom trykt i UfR 1987, side 1, blev et lovindgreb i sygesikringsoverenskomsterne med Praktiserende Lægers Organisation heller ikke anset for ekspropriativt. Indgrebet tilsigtede at gennemføre en suspension af den automatiske honorarregulering på sygesikringsområdet i det omfang, dette ikke fulgte af den generelle lov om takt- og dyrtidsregulering. Indgrebet blev anset som et led i *"lovgivningsmagtens almindelige indkomstpøolitik"* og dermed ikke ekspropriativt.

I højesteretsdommer Riis' kommentar til dommen trykt i UfR 1987B, side 281ff., er det angivet, at sagen kun havde været tvivlsom, *"såfremt indgrebet havde været større, navnlig hvis det havde vedrørt allerede indtjente honorarer."* Indgrebet vedrørte i gennemsnit for den enkelte læge kr. 10.000 før skat og kr. 3.000 efter skat.

En økonomisk byrde på en bestemt erhvervsbranche kan endvidere anses som en erstatningsfri regulering, hvis indgrebet har til formål at begrænse en samfundsøkonomisk be-

lastning fra en bestemt produktionsform hos erhvervet. Dette kan illustreres af Højesterets dom i UfR 1998, side 1665 H, der angik et forbud i vandløbsloven mod dyrkning af en 2 m bred bræmme langs alle vandløb. Samlet for hele landet ramte loven 6.000-10.000 ha, men for den enkelte landmand havde loven en beskeden økonomisk betydning. Lovbestemmelsen var, som det anføres i Højesterets præmisser "*velbegrundet deri, at dyrkning af vandløbsnære arealer betyder en væsentlig forøgelse af risikoen for forurening af vandløb med betydelige rensningsudgifter til følge.*"

Uden for begrebet ekspropriation falder beskatning, jf. Henrik Zahle, "Menneskerettigheder, Dansk forfatningsret 3", 3. udgave, 2003, side 204 med henvisninger, hvori det anføres, at "*beskatning mod erstatning ville være en meningsløshed*". Det samme må gælde for afgifter og formentlig også gebyrer.

Om forskellene herpå bemærkes, at skatter (herunder indirekte skatter, dvs. afgifter) er kendetegnet ved at være "*pligtmæssige betalinger til det offentlige, der ikke kan anses som vederlag for nogen tilsvarende eller konkret modydelse fra det offentlige*", jf. Henrik Zahle (red.), "Danmarks Riges Grundlov", 2. udgave, 2006, side 319.

Sammenfattende vil en model, hvorefter alle tobaksproducenter, der sælger tobaksvarer i Danmark, skal finansiere uafhængig forskning i tilsætningsstoffer, som udgangspunkt ikke være ekspropriativ, medmindre indgrebet er meget intensivt, f.eks. på grund af beløbenes størrelse, eller hvis det berører allerede indtjente beløb. I det omfang tobaksproducenterne har mulighed for at overvælde den økonomiske byrde på forbrugerne via priserne for tobaksvarer, taler dette yderligere for, at indgrebet ikke er ekspropriativt. Endelig er det af betydning, at en uafhængig forskning i de anvendte tilsætningsstoffer, dvs. de stoffer som producenterne tilsætter til tobaksprodukterne, må forventes at vise, at nogle af tilsætningsstofferne øger den skadelige virkning af rygning og dermed den økonomiske belastning for forbrugerne og samfundet, jf. herved den nævnte bræmme-dom.

2.2 EU-rettens regler om frie varebevægelser

Tobaksvaredirektivet indeholder i artikel 13, stk. 1 og 2, en almindelig frihandelsklausul, der i artikel 13, stk. 3, suppleres med en bestemmelse, der bemyndiger medlemsstaterne til at forbyde brugen af ingredienser, der forstærker tobaksvarernes vanedannende egenskaber, indtil der er udarbejdet en fælles liste over tilladte ingredienser i tobaksvarer.

Derimod indeholder tobaksvaredirektivet ikke regler om, at tobaksproducenterne skal finansiere uafhængig forskning. En national dansk model herfor skal derfor vurderes i forhold til Traktatens almindelige bestemmelser om afgifter og varernes frie bevægelighed.

Således som EF-Traktaten er opbygget, omfattes nationale afgiftsmæssige reguleringer af artikel 23, som indeholder forbuddet mod told og toldlignende afgifter, der suppleres af artikel 90 om forbuddet mod diskriminerende interne afgifter. De ikke-afgiftsmæssige nationale reguleringer omfattes af artikel 28 om forbuddet mod kvantitative indførselsrestriktioner og foranstaltninger med tilsvarende virkning samt artikel 30 om undtagelserne hertil.

Om forholdet imellem disse tre bestemmelser har generaladvokat F.G. Jacobs i forslag til afgørelse af 27. februar 2003 i sag C-383/01, *De Danske Bilimportører*, udtalt følgende i præmis 26-32:

- "26. Artikel 25 EF forbyder enhver form for told eller afgifter med tilsvarende virkning. Begrebet dækker enhver afgift, uanset hvor lille den måtte være, der pålægges varer som følge af grænseoverskridelsen. Den omfatter afgifter i forbindelse med administrative formaliteter, såsom kontrol, medmindre afgifterne ikke overstiger de reelle omkostninger, og medmindre de pågældende formaliteter er obligatoriske og ensartede, er foreskrevet i henhold til fællesskabsretten i Fællesskabets almene interesse og fremmer de frie varebevægelser, navnlig ved at fjerne de hindringer for den frie bevægelighed, som kan være en følge af ensidige kontrolforanstaltninger. I øvrigt er forbuddet absolut og uafhængigt af enhver restriktiv virkning for handelen, også selv om man måtte antage, at der normalt er forbundet en vis grad af restriktiv virkning med enhver sådan afgift. Når der foreligger en sådan afgift eller byrde, uanset hvor lille den måtte være, kan overensstemmelse med artikel 25 EF kun opnås ved, at den ophæves.*
- 27. Artikel 90 EF forbyder interne afgifter, som forskelsbehandler lignende varer fra andre medlemsstater eller indirekte beskytter den indenlandske produktion uanset på hvilken måde. Artikel 90 EF, som udgør et supplement til artikel 25*

EF, har til formål at sikre varernes frie bevægelighed på normale konkurrencevilkår gennem fjernelse af enhver form for beskyttelse som følge af interne afgifter, der virker diskriminerende, og således at sikre, at interne afgifter virker fuldstændig neutralt i forhold til indenlandske og indførte varer.

28. Ligesom det er tilfældet med artikel 25 EF, findes der ingen bestemmelse om, at afgiftspålæggelse kan falde uden for forbuddet på grundlag af nogen de minimis-regel eller nogen retfærdiggørende grund. Forbuddet gælder imidlertid ikke afgiftspålæggelse, men forskelsbehandling eller beskyttelse, således at det er tilstrækkeligt at fjerne det forskelsbehandlende eller beskyttende element for at efterkomme artiklen. Situationen betragtes samlet, når der træffes afgørelse om, hvorvidt der foreligger forskelsbehandling eller beskyttelse, således at udlignende faktorer kan komme i betragtning; en afgift med en fast sats kan afhængig af betingelserne for dens anvendelse faktisk give anledning til forskelsbehandling, og man vil kunne forestille sig en afgift, som kun anvendes på indførte varer, som faktisk afhjælper en uligevægt, som er forårsaget af pålæggelsen af en anden afgift på indenlandske varer på et tidligere produktionstrin.
29. Artikel 28 EF forbyder alle kvantitative restriktioner og foranstaltninger med tilsvarende virkning. Begrebet er meget bredt, og det gælder atter (hvilket er alment antaget), at der ikke er nogen de minimis-regel. I modsætning til de situationer, der er reguleret ved artikel 25 EF eller 90 EF, gælder det imidlertid, at hvis en national foranstaltning i princippet er omfattet af artikel 28 EF, kan den ikke desto mindre være begrundet, og således falde uden for forbuddet, af enhver af de grunde, der er anført i artikel 30 EF og i Domstolens praksis.
30. Sammenlignet med artikel 25 EF og 90 EF har artikel 28 EF klart et meget bredt anvendelsesområde og tjener på en måde som et sikkerhedsnet. Domstolen har udtalt, at den generelt omfatter alle foranstaltninger, som kan begrænse importen, og som ikke er særligt reguleret i andre traktatbestemmelser. I relation til disse artikler, som hver især udgør en *lex specialis*, er den blevet beskrevet som en *lex generalis*.

31. *Det er klart, under hensyn til de forskellige følger, der er forbundet med anvendelsen af de tre artikler, at det er vigtigt at vide med bestemthed i ethvert tilfælde, hvilken af dem der er relevant. Hvis en afgift er omfattet af artikel 25 EF, skal den ophæves, mens det forholder sig således, at hvis den er omfattet af artikel 90 EF, er det kun det diskriminerende eller beskyttende element, der skal fjernes. En foranstaltning, der er omfattet af artikel 28 EF, kan være tilladt, hvis den forfølger et eller flere begrundede formål på en måde, der står i forhold til deres opnåelse, mens rækkevidden af muligheden for begrundelse i henhold til artikel 25 EF eller 90 EF er meget mere begrænset. På den anden side finder disse to artikler kun anvendelse under et begrænset antal omstændigheder, der altid omfatter en afgift eller en skat, mens artikel 28 EF kan finde anvendelse på et meget bredt udvalg af foranstaltninger, der kan hindre handelen.*
32. *Under disse omstændigheder er det ikke overraskende, at Domstolen gentagne gange har udtalt, at der er grænser mellem de respektive anvendelsesområder for de tre artikler, hvoraf kun én kan finde anvendelse på en given foranstaltning."*

Som det fremgår, følger det af EF-Domstolens praksis, at bestemmelsen vedrørende afgifter med tilsvarende virkning som told i artikel 25 og bestemmelsen vedrørende diskriminerende interne afgifter i artikel 90 ikke kan anvendes kumulativt. Endvidere fremgår det af EF-Domstolens dom af 11. marts 1992 i de forenede sager C-78/90 - C-83/90, *Compagnie Commerciale de l'Ouest*, præmis 20 og 21, at Domstolen først skal undersøge, om en foranstaltning er omfattet af artikel 25 eller 90. Kun hvis spørgsmålet besvares benægtende, skal det afgøres, om foranstaltningen falder ind under artikel 28.

På den ene side giver artikel 90 ikke hjemmel til at skride ind over for et meget højt afgiftsniveau i en medlemsstat, når afgiften ikke har nogen diskriminerende eller beskyttende virkning, jf. dommen i sag C-47/88, *Kommissionen mod Danmark om den danske registreringsafgift på biler*, præmis 10.

På den anden side kan en afgift kun vurderes i forhold til artikel 28, hvis den har en sådan ekstrem størrelse, at den bringer de frie varebevægelser i fare. Den danske registre-

ringsafgift på biler har eksempelvis ikke været høj nok til dette, jf. dommen i sag C-383/01, De Danske Bilimportører, præmis 41.

Efter fast praksis fra EF-Domstolen skal artikel 28 fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for alle nationale foranstaltninger, der direkte eller indirekte, aktuelt eller potentielt, er egnede til at påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Bestemmelsen indeholder således ikke blot et forbud mod direkte og indirekte diskriminerende handelshindringer men forbyder tillige andre ikke-diskriminerende restriktioner af samhandelen.

Diskriminerende handelshindringer kan kun retfærdiggøres af de hensyn, der er nævnt i artikel 30. Endvidere skal de være proportionale. Ikke-diskriminerende restriktioner kan derimod retfærdiggøres, hvis de er nødvendige til opfyldelse af tvingende almene, dvs. samfundsmæssige, hensyn. Endvidere skal de være egnede til at opnå formålet, dvs. de påberåbte hensyn, og proportionale.

3. SAMMENFATNING

Et indgreb, hvorefter alle tobaksproducenter, der sælger tobaksvarer i Danmark, skal medvirke til finansiering af uafhængig forskning, vil ikke være ekspropriativt, medmindre indgrebet er meget intensivt, f.eks. på grund af beløbenes størrelse, eller hvis det berører allerede indtjente beløb. I det omfang tobaksproducenterne har mulighed for at overvælde den økonomiske byrde på forbrugerne via priserne for tobaksvarer, taler dette yderligere for, at indgrebet ikke er ekspropriativt.

Tobaksvaredirektivet (direktiv 2001/37/EF) indeholder ingen regler om, at tobaksproducenterne skal finansiere uafhængig forskning, eller hvorledes laboratorier skal godkendes, jf. dog om kommende tiltag i Kommissionens betragtninger i "Anden rapport om gennemførelsen af tobaksvaredirektivet". En national dansk model skal derfor vurderes i forhold til Traktatens almindelige bestemmelser om afgifter og varernes frie bevægelighed, i hvert fald indtil der måtte blive fastsat regler om finansiering af uafhængig forskning på fællesskabsniveau.

Traktatens artikel 25 vedrørende toldlignende afgifter vil ud fra de foreliggende oplysninger ikke være relevant for denne sags problemstilling.

En afgiftsmæssig foranstaltning vil ikke være i strid med Traktatens artikel 90, hvis den ikke har nogen diskriminerende eller beskyttende virkning. Jeg bemærker herved, at importerede tobaksvarer ikke må belastes med et forskningsgebyr, der vejer tungere end det gebyr, der i givet fald pålægges produkter, der fremstilles her i landet.

En ikke-afgiftsmæssig foranstaltning vil være i strid med artikel 28, hvis den direkte eller indirekte, aktuelt eller potentielt er egnet til at påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Er der tale om en afgift, skal den imidlertid være ekstremt høj, for at dette bliver relevant.

Foreligger der en handelshindring i artikel 28's forstand, er den forbudt, medmindre den - alt afhængig af om den er diskriminerende eller ikke-diskriminerende - kan retfærdiggøres på grundlag af de i artikel 30 nævnte hensyn eller på grundlag af tvingende almene hensyn er egnet og er proportional.

På denne baggrund er det min vurdering, at det på grundlag af de ekspropriationsretlige og EU-retlige overvejelser, der er nævnt ovenfor, bør være muligt at udforme en konkret model for, at tobaksproducenter pålægges at finansiere uafhængig forskning i tilsætningsstoffer til tobaksvarer. Det kan herved være af interesse, om importerede produkter ved importen belastes af forskningsgebyr, der er opkrævet i producentlandet, men som udgangspunkt er Traktatens bestemmelse ikke til hinder for en dobbeltbelastning.

Såfremt det ønskes, bistår jeg gerne i forbindelse med det videre arbejde med en konkret model.

Med venlig hilsen

K. Hagel-Sørensen
Kammeradvokat